Dialogoplæg om mulige alternative placeringer til den vestlige del af Freerslev Energipark

1.Indledning

1.1 Baggrund

European Energy har fremsendt ansøgning til Hillerød Kommune om at etablere en solcellepark med navnet Freerslev Energipark, som består af to lokaliteter; en østlig energipark ved Freerslev/Nørre Herlev og en vestlig energipark ved Gørløse/Borup samt et 4 hektar stort PtX anlæg ved Solrødgård (nord for Nørre Herlev[1]). PtX anlægget vil blive kategoriseret som en risikovirksomhed grundet brandfare, vil blive ca. 12 meter højt med et tårn på op til 30 meter[2]. European Energy ønsker at opføre solceller som enten er stationære med en højde på 3,2 meter eller solceller, der er påført med en trackermekanisme (dvs. kan rotere) med en højde på 3,95 meter. Dertil kommer, at der ifølge European Energy formentlig vil skulle etableres en yderligere transformerstation med udendørs tekniske anlæg, med højder op til 7 meter, en teknikbygning med en højde på op til 4,5 meter og en evt. lynafleder og endetræksmast på op til 15 meter. Placeringen herfor er til foreningens kendskab, ikke besluttet endnu.[3]

1.2 Formål med oplægget

Foreningen Hillerød Lokalbeskyttelse vurderer, at placeringen af den vestlige energipark er uhensigtsmæssig på en række parametre. Foreningen ønsker i særlig grad at sætte fokus på, at European Energy med det foreslåede område peger på en placering, som påvirker et uforholdsmæssigt stort antal mennesker i sammenligning med andre mulige placeringer. Samtidigt inddrages økologisk landbrugsjord, hvilket igen ikke behøver at være tilfældet med andre mulige placeringer.

Oplægget identificerer en række mulige alternative placeringer i kommunen, som ud fra en indledende analyse synes at have færre udfordringer end den nuværende. Områderne er således identificeret ud fra en række kriterier, som gennemgås nedenfor.

Formålet med notatet er at skabe en konstruktiv dialog omkring, hvor denne type anlæg placeres, idet vi ønsker at gøre opmærksom på, at der kan findes alternative placeringer, som ud fra en helhedsbetragtning er bedre for kommunen, dens borgere og naturen end den nuværende placering ved Gørløse by/Borup. Den nuværende placering er valgt ud fra de fordele den har for European Energy, som vil have en øget økonomisk gevinst ved at bygge tæt på transformerstationen, en gevinst som dog ikke nødvendigvis kommer kommunen til gode. Som alternative placeringer er der også identificeret områder tæt på den nuværende lokalitet, men som har færre udfordringer, hvorfor oplægget således ser ud over "not in my backyard" tilgangen.

1.3 Forbehold og afgrænsninger

Oplægget adresserer ikke placeringen af den østlige energipark, da foreningen ikke er bekendt med naboreaktionerne i dette område og deres eventuelle interesser i projektets tilvejebringelse. Det bemærkes, at der ved udvælgelsen af placeringer er taget udgangspunkt i informationer, der er offentlige tilgængelige. Der tages endvidere forbehold for fejl, ligesom det kan være vanskeligt at vurdere, hvorvidt enkelte boliger befinder sig lige indenfor eller udenfor 200 meter grænsen for et muligt projektområde. Der angives placeringer mere end de 80 ha, som den vestlige energipark p.t. består af, hvorfor de mulige projektområder vil kunne reduceres yderligere og dermed øge afstanden til de færre, men berørte boliger. Det nuværende ønskede projektområde til den vestlige energipark er også afspejlet sidst i notatet for, at der netop kan sammenlignes ud fra de samme parametre.

---

[1] Det bemærkes, at forvaltningen i forhold til den ønskede placering a PtX-anlægget anfører, at *" Det er forvaltningens vurdering, at et PtX-anlæg i et omfang som oplyst af European Energy, ikke kan etableres inden for lokalplanens delområde 3, da det er i strid med lokalplanens principper."* Notat fra By og Miljø, byudvikling dateret 17.06.2022

[2] Notat fra By og Miljø, byudvikling dateret 17.06.2022

[3] European Energy projektansøgning side 13

2. Hvorfor er European Energy særligt interesserede i placeringen omkring Gørløse?

European Energy anfører på deres hjemmeside, at det er en *fordel*, hvis lodsejere, som ønsker at udleje deres jord til solcelleanlæg, er beliggende tæt på en transformerstation. Dette skyldes, at European Energy således kan minimere deres udgifter ved ikke at skulle betale andre aktører for at transportere strømmen til el-nettet.

European Energy har ved andre projekter i landet bekræftet, at det er muligt at flytte en energipark længere væk fra en transformerstation, om end det vil fordyre projektet for firmaet[4]. European Energy har i deres oplæg ikke identificeret reelle alternativer og selvom foreningen har tiltro til en grundig og saglig behandling i forvaltningen, vil det helt naturligt lettere blive European Energys ansøgning og interesser, som er styrende for, hvor et sådant anlæg placeres, fremfor, at det er kommunens helhedsinteresser, som er styrende.

3. Uhensigtsmæssigheder ved European Energys ønskede projektområde ved den vestlige energipark

3.1 Antal boliger i området

European Energys foreløbigt ønskede projektområde for den vestlige energipark udgør ca. 80 ha. Indenfor 200 meter af projektområdet vil ca. 20-21 boliger blive direkte berørt, jf. European Energys egen angivelse i et udkast til notat, som er fremsendt til kommunen[5]. Dertil kommer, at der er en række boliger, som ligger lige på den anden side af de 200 meter, hvilket foreningen opgør til ca. 20-25 boliger. Dette er dog er behæftet med en vis usikkerhed, da det er vanskeligt som lægmand at lave præcise opmålinger fra kort. Disse naboer vil trods væsentlige gener ikke kunne blive omfattet af VE-lovgivnings krav om kompensation eller tilbud om opkøb[6]. Dertil kommer, at Gørløse by ligger kun godt 250 meter fra projektområdet.

3.2 Kommuneplan 2021-2033

European Energy slår på, at området i dag allerede er udlagt til tekniske anlæg i kommuneplanen og der synes, at argumenteres for, at fordi området allerede omfatter 3 af kommunens i alt 12 vindmøller samt højspændingsledninger, er det oplagt også at opsætte det ca. 80 ha store solcelleanlæg netop her[7].
Foreningen vil gerne stille spørgsmålstegn ved denne logik og ikke mindst, hvad der her forstås ved "tekniske anlæg" og de hertil hørende planer for anvendelsen for området. Så vidt vi kan se skyldes denne kategorisering formentlig planrammerne for en specifik regulering af transformerstationen og vindmøllerne og ikke et carte blanche til, at ny tiltag også skal placeres her. Vi mener tværtimod, at man ved fortsat at lade det samme område rumme alle tiltag inden for vedvarende energi risikerer at skabe en uattraktiv zone i en ellers meget attraktiv landsby.

I kommuneplanen er området samtidig også udpeget til at være et særligt værdifuldt landbrugsområde. Af kommunens landskabsanalyse for området fremgår det, at *"Det bør sikres, at der vedbliver at være lange kik i landskabet for at fastholde karakteren som et åbent landbrugslandskab"*[8] og endvidere anføres det i forhold til det særligt værdifulde landbrugsområde, at *"Byrådet ønsker, at de særligt værdifulde landbrugsområder skal søges opretholdt til landbrugsformål og fastholdes som hovedsageligt landbrugspræget, beboet åbent land. Samtidig ønsker Hillerød Kommune, at natur- og miljøinteresser så vidt muligt tilgodeses i forbindelse med jordbrugsdriften"*[9]. Anlæg af en solcellepark med op til 4 meter høje solceller virker modstridende med

[4] Solprojekt Studstrup (8541.dk)
[5] UDKAST: NOTAT til Hillerød Kommune, dateret 22. oktober 2022.
[6] Ifølge VE-lovgivningen er naboer tættere end 200 meter fra et solcelleanlæg berettiget til en kompensation fra projektopstilleren for eventuelt værditab. De får samtidig en salgsoption, hvor projektopstilleren er forpligtet til at købe beboelsesejendommen i op til et år efter nettilslutning af anlægget.
[7] European Energy projektansøgning se f.eks. side 3 for formulering *"Solcelleanlæg kan indpasses i et landskab som dette, da landskabets skala og karakterer overordnet set ikke vil blive væsentligt visuelt påvirket ved, at der etableres større solcelleanlæg i områderne."*
[8] Område 6 - Gørløse Sigerslev Landbrugslandskab.pdf (hillerod.dk)
[9] Hillerod - Kommuneplan 2021 - 2033 - Hillerød Kommune (niras.dk)

de ovenfor anførte passager fra kommuneplanen. Det bemærkes endvidere, at kommunen i kommuneplanen oplyser, at anlæg til vedvarende energikilder *"Ikke må medføre væsentlige gener for ejere af ejendomme i nærområdet og må ikke stride imod natur, landskabs- og kulturværdierne i landområdet.",* hvilket anlægget i høj grad må siges at gøre.

I forhold til sidstnævnte mener Hillerød Lokalbeskyttelse således, at når et område allerede har VE-anlæg, bør området ikke dobbeltbelastes. Området ved Gørløse formår fortsat at tiltrække ressourcestærke familier på trods af vindmøller, højspændingsledninger og en transformerstation, men der er en grænse for, hvad området kan bære uden at få karakter af "Gørløse Industriby". Dette skal også tages in mente i forhold til den nye bydel i Gørløse, som i øjeblikket er under udarbejdelse, uden at interesserede købere har indsigt i, at nogle af dem vil få udsigt til anlægget og miste meget af den omkringliggende natur.

3.3 Økologi og bæredygtig fødevareproduktion

Ifølge foreningens oplysninger består det nuværende projektområde primært af økologisk landbrugsjord. Økologisk jord skal fordobles i fremtiden, jf. regeringsgrundlaget[10]. Ligeledes oplyser Hillerød Kommune, at FNs verdensmål er en central del af kommunens langsigtede planlægning dvs. også delmålet om "Ansvarligt forbrug og produktion". Den forhenværende regering har i handleplanen for FN Verdensmål specifikt for dette delmål anført, at *"Det er regeringens ambition at fordoble økologien i 2030, både ift. areal, eksport og forbrug"*[11]. Det er ærgerligt, at verdensmålene i forhold til både klimaindsats og ansvarligt forbrug og produktion bliver sat mod hinanden, da området med økologisk landbrugsjord ikke vil bidrage med samme mængde af bæredygtig fødevareproduktion, hvis det anvendes til opstilling af vedvarende energi. Ved en alternativ placering af VE-anlæg vil kommunen kunne bidrage på begge mål. Hillerød Lokalbeskyttelse mener, at når kommunen har mulighed for aktivt at bidrage til en bæredygtig fødevareproduktion, så bør dette tilskyndes, fremfor at de relativt få økologiske arealer i kommunen inddrages til VE-anlæg.

3.4 Potentiel jordforening og usikkerheder

I forhold til potentiel jordforurening konstateres det, at de langsigtede konsekvenser af store solcelleanlæg ikke er tilstrækkeligt belyst taget i betragtning af, hvor meget landbrugsjord der nationalt står til at skulle anvendes. Netop denne usikkerhed har medført, at advokaten, Jacob Carl rådgiver sine klienter til at sælge deres jord fremfor at udleje den til solcelleanlæg. Han citeres således for at udtale, at "*Jeg er ikke konspirationsteoretiker, og jeg ved ikke, om de her stoffer, der bruges i solceller, kommer til at gøre skade. Problemet er, at det er der heller ingen andre, der ved*" [12]. Derfor er det en vigtig overvejelse om det er den bedste udnyttelse af vores nuværende økologiske landbrugsjord at opstille solceller herpå? Burde man ikke gå mere strategisk til værks og starte med at anvende ikke-dyrkelig jord, sandjord eller i det mindste konventionel landbrugsjord, *før* vi tager den økologiske jord i anvendelse?

4. Oplæg til kriterier for mulige alternativer placeringer

I processen med at identificere alternative placeringer for den vestlige energipark, er der taget udgangspunkt i nedenstående kriterier, som vi håber samlet set bevirker en mere holistisk tilgang til placeringen. Der har ikke været en forudgående dialog med de pågældende lodsejere. Det bemærkes, at der også er angivet projektområder, som er tæt på den nuværende placering af den vestlige energipark og som er medtaget fordi de, uden at leve op til alle kriterierne, er en forbedring set i forhold til det nuværende forslag. Det er i det hele taget ikke alle de foreslåede placeringer, som opfylder alle kriterierne, men det kan konstateres, at den nuværende foreslåede placering ikke står ret godt på nogen af dem.

[10] Regeringsgrundlag 2022 (stm.dk) side 29 nederst
[11] Handlingsplan for FN's Verdensmål (fm.dk)
[12] Bekymret advokat rådgiver landmænd om solceller: Vi ved for lidt om forurening | LandbrugsAvisen

- Antal berørte boliger i området, her ønsker man så få som muligt
- Kvaliteten af jorden, hvor VE-anlæg ønskes opført, her ønsker man ikke at anvende særligt værdifuld landbrugsjord.
- Om området allerede har opført VE-anlæg og således vil blive dobbeltbelastet
- Om området domineres af lavbunds-, udyrkbart eller forurenet jord, som taler for en mere meningsfuld placering af solceller fremfor særligt værdigfuld landbrugsjord samt økologisk jord.
- Om området er kuperet eller fladt. Kuperede områder kan give udfordringer i forhold til hvor synligt anlægget bliver, samt gøre det vanskeligt at kortlægge måden støj fra anlægget påvirker området på.
- Nærhed til byområder og betydning for disses udvikling, her ville det være at foretrække at anlæg placeres væk fra boligområder
- Om området er i nærheden af motorveje/større omfartsvej, hvilket ses som en fordel idet naturen her allerede er belastet og har færre boliger. Nogle studier viser, at solcelleanlæg kan skabe en beskyttende barriere imod disse for dyreliv
- Om området er i nærheden af beskyttet natur så som beskyttede åer, § 3 naturområder m.v.
- Om området er i nærheden af andre økologiske marker, som vil kunne blive udsat for forurening, hvilket ikke er ønskeligt

5. Konkrete forslag til alternative placeringer

Der er i Hillerød Kommune identificeret 10 mulige alternative placeringer, som er foretaget på baggrund af de ovenfor fremstillede kriterier. Billedet nedenfor giver et overblik over alle placeringerne, hvor også det nuværende ønskede projektområde til den vestlige energipark er medtaget (markeret med røde streger). Der er angivet afstand til berøre naboer. Der er til brug for identifikationer af naturbeskyttelsesinteresse anvendt appen Beskyttet Natur, som ejes af Miljøministeriet. Krak krediteres for alle kortene.

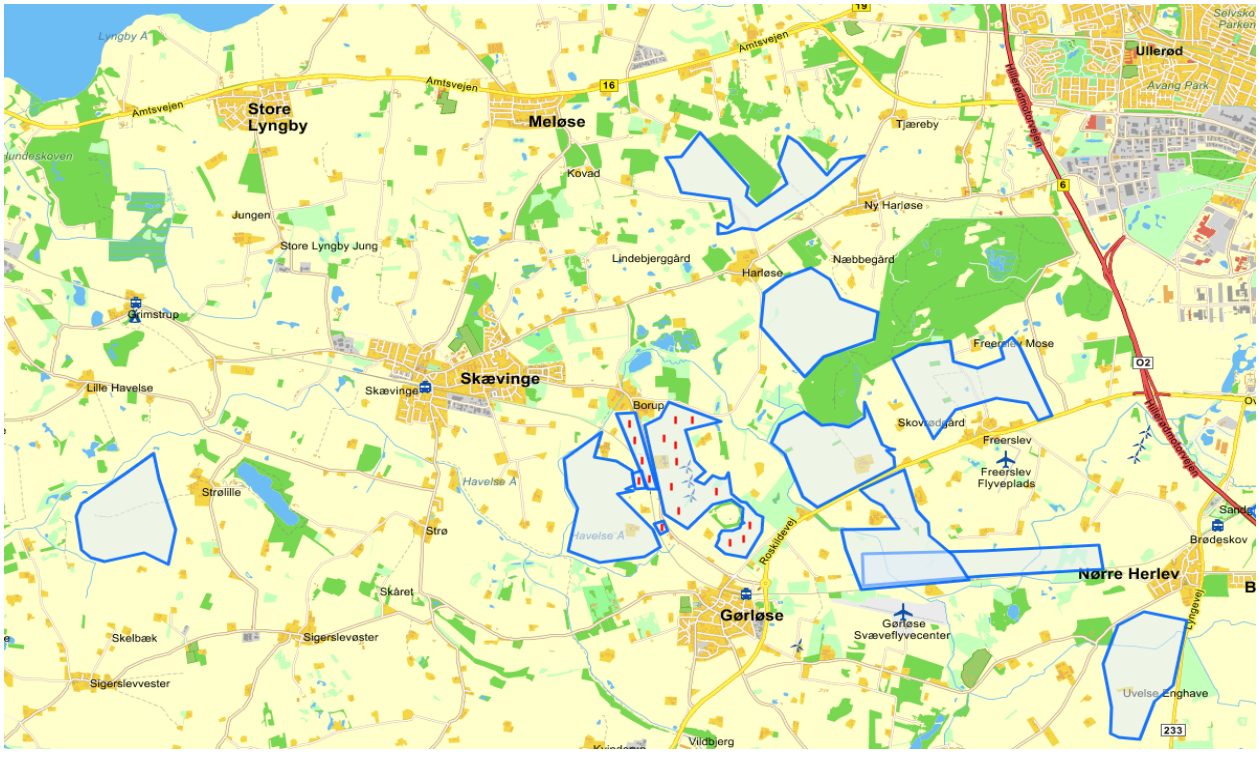

Billede 1 Oversigt over alternative placeringer til den ” vestlige Energipark" i Hillerød Kommune. De røde streger markerer European Energys ønskede projektområde til den vestlige energipark.

1) Nord for Brødeskov	
Størrelse på muligt projektområde	803611 m2
Antal boliger indenfor 200 meter	1 bolig
Jordtype	Konventionel landbrugsjord
Kort beskrivelse af området	Placeringen afgrænses af området ved Hillerødmotorvejen, jernbanen, Brødeskov samt erhvervsområdet mod nord. Der vil kun være én bolig beliggende indenfor 200 m fra solcelleparken. Matrikel 1ql er i kommuneplanen 2021-2033 udlagt til erhverv og boliger. Solcelleparken må bedst kunne betragtes som erhverv. Solcelleanlægget kan placeres mellem erhverv og jernbanen og kan virke som et aktiv til at dæmpe støjen fra jernbanen. Tættest på solcelleparken kan erhverv placeres og derefter boliger, så private ikke generes af solcelleparken. Det grønne bælte omkring solcelleparken kan skabe en grøn korridor mellem det planlagte boligområde og Brødeskov. Området ligger helt op ad området, som i kommuneplanen er udnævnt til Klima og Miljøpark. Der er under 1 km til kraftvarmeværk og Hillerød hospital, som jf. European Energys projektbeskrivelse skal aftage meget af energien. Placeringen er således meget klimavenlig, idet den producerede strøm skal transporteres meget kort. Der vil dog både være eng og mose, der skal tages højde for i området.

Billede 2 Nord for Brødeskov

2) Mellem Gørløse og Freerslev	
Størrelse på muligt projektområde	807325 m2
Antal boliger indenfor 200 meter	3 boliger. I området er der én lodsejer, som er placeret midt i projektområdet. Derudover er der to boliger, som vil ligge under 200 meter væk. (Der er registreret ca. 6 boliger tæt på, men udenfor 200 meter af projektområdet).
Jordtype	Konventionel landbrugsjord
Kort beskrivelse af området	Området ejes, efter foreningens oplysninger af én landmand. Området er sammenhængende, fortsat tæt på transformerstationen ved Freerslev og er tæt på den østlige del af energiparken, såfremt disse skal kobles sammen. Der er ikke registreret meget beskyttet natur. Der vil skulle tages højde for afstandskrav til den beskyttede å samt to mindre søer.

Billede 3 Mellem Gørløse og Freerslev

3) Mellem Freerslev og Gørløse	
Størrelse på muligt projektområde	861837 m2
Antal boliger indenfor 200 meter	4 boliger, herunder nogle af lodsejerne (Der er registret 7-8 boliger lidt over 200 meter væk)
Jordtype	Konventionel landbrugsjord
Kort beskrivelse af området	Området ejes af samme lodsejer, som ønsker at udleje sin jord ved den vestlige energipark. Lodsejeren bor i dette projektområde. Idet lodsejeren er positiv overfor at opsætte anlægget på sin øvrige jord kunne det forventes, at han også vil være det om end det vil være omkring hans egen bolig. Området er tilpas langt væk fra Gørløse by og en stor del af området grænser op til Roskildevej. Der er registreret begrænsede områder med eng og der vil skulle tages højde for åen.

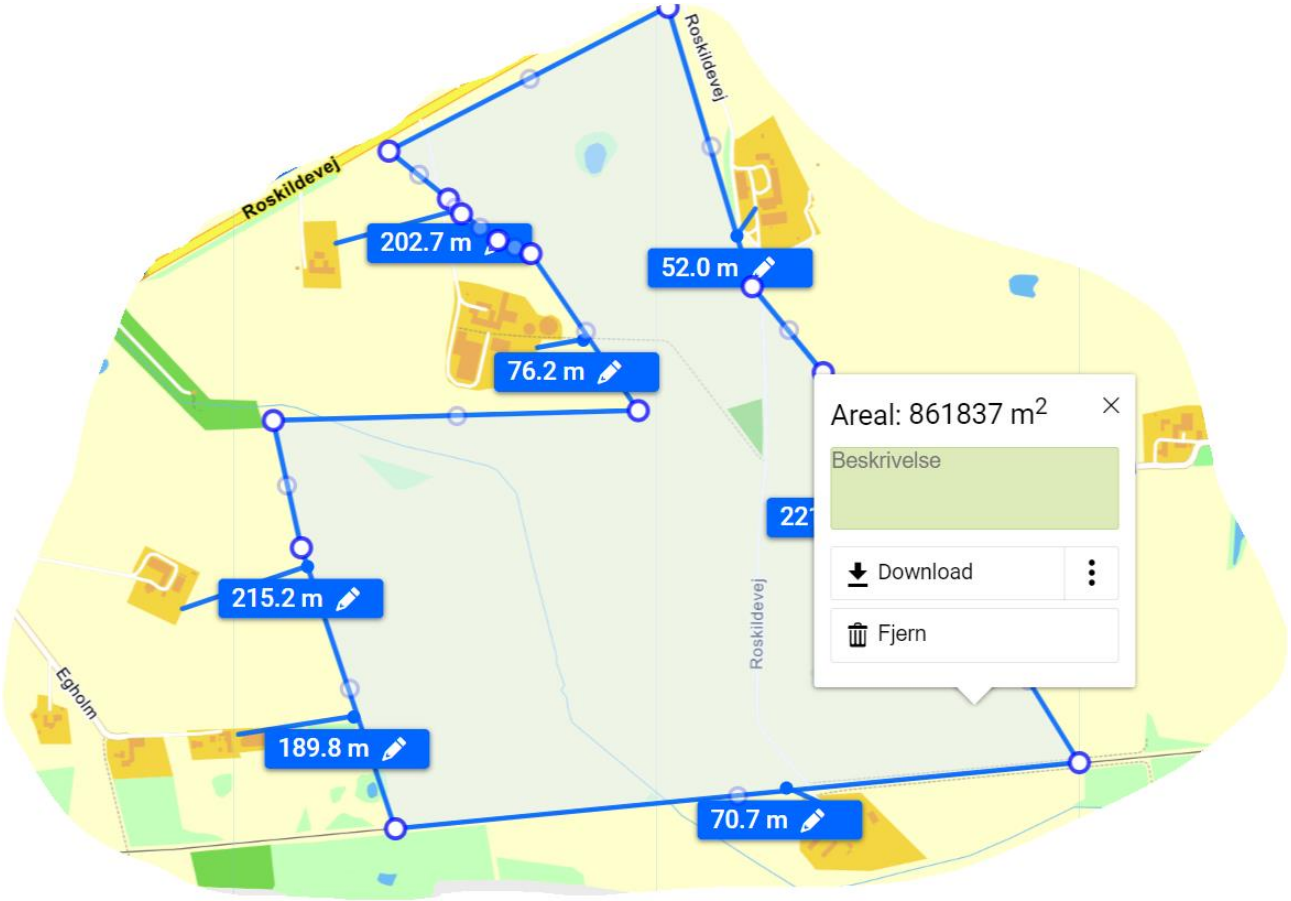

Billede 4 Mellem Freerslev og Gørløse

4) Mellem Gørløse og Nørre Herlev	
Størrelse på muligt projektområde	810453 m2
Antal boliger indenfor 200 meter	2 boliger. (Det er registreret 2 boliger lidt over 200 meter væk fra projektområdet)
Jordtype	Konventionel landbrugsjord
Kort beskrivelse af området	Området deles formentlig mellem tre lodsejere. Placeringen villehave en direkte påvirkning på ganske få og det er primært lodsejerne, som bor i området. En af lodsejerne har allerede ønsket at udleje jorden nær den vestlige energipark til solceller og kan således forventes at være venligt stemt overfor solcelle-initiativer. Området er tæt på den østlige energipark. Området er tilpas langt væk fra Gørløse by til ikke at være del af udsigten. Der vil være å og eng, der vil skulle tages højde for og formentlig noget mose i den østlige del af området. Området er placeret langs jernbanen.

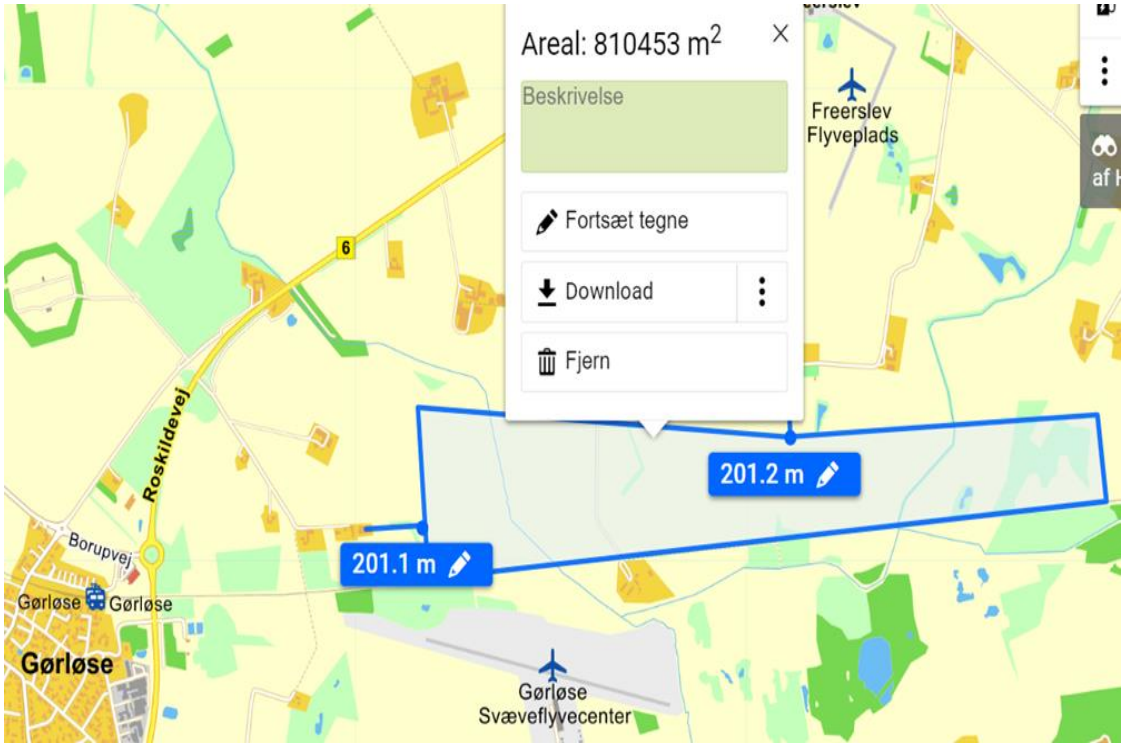

Billede 5 Mellem Gørløse og Nørre Herlev

5) Mellem Skævinge og Gørløse	
Størrelse på muligt projektområde	852976 m2
Antal boliger indenfor 200 meter	2 boliger, herunder lodsejerne, som vil skulle udleje sin jord. En del af de boliger, som ligger indenfor 200 meter af projektområdet ved den vestlige energipark, vil nu ligge tæt på, men udenfor 200 meter af projektet.
Jordtype	Konventionel landbrugsjord
Kort beskrivelse af området	Ved at rykke den vestlige energipark om på den anden siden af vejen vil en række naboer kunne undgå at blive generet væsentligt samt anlægget vil skulle stå på konventionel landbrugsjord frem for økologisk. En af de nuværende lodsejere, der vil udleje sin jord til den vestlige energipark vil fortsat skulle udleje sin jord ved denne placering og er således allerede positivt stemt overfor solcelle-projektet. Det bemærkes dog, at området fortsat er meget tæt på både Gørløse og Skævinge by og dermed ikke optimalt, om end bedre end den nuværende foreslåede placering. Der er registreret to mindre søer samt et beskyttet vandløb i den nordlige side, der ville skulle tages højde for.

Billede 6 Mellem Skævinge og Gørløse

6) Nord for Freerslev	
Størrelse på muligt projektområde	910687 m2
Antal boliger indenfor 200 meter	1 bolig (8 lidt over 200 meter væk)
Jordtype	Konventionel landbrugsjord
Kort beskrivelse af området	Området vil påvirke en del af de lodsejere, som vil skulle udleje deres jord og som således kunne have en økonomisk gevinst ved projektet. Området er desuden meget tæt på den østlige energipark. Området er allerede belastet med tre vindmøller, hvilket taler i mod. Området er tæt på by med boliger, hvilket taler imod. Der er registreret enkelte søer.

Billede 7 Nord for Freerslev

7) Syd for Nørre Herlev	
Størrelse på muligt projektområde	849659
Antal boliger indenfor 200 meter	Ca. 2 boliger (ca. 8 tæt på, men udenfor 200 meter af projektområdet)
Jordtype	Konventionelt landbrug
Kort beskrivelse af området	Området støder op til en trafikeret vej. Området er tættere på det kommende supersygehus, som ville skulle anvende en del af strømmen, jf. European Energys projektoplæg. Der er ikke registreret noget beskyttet natur i dette område. Bemærk, at der nord for området, men som ikke er en del af området, er registreret en vindmølle.

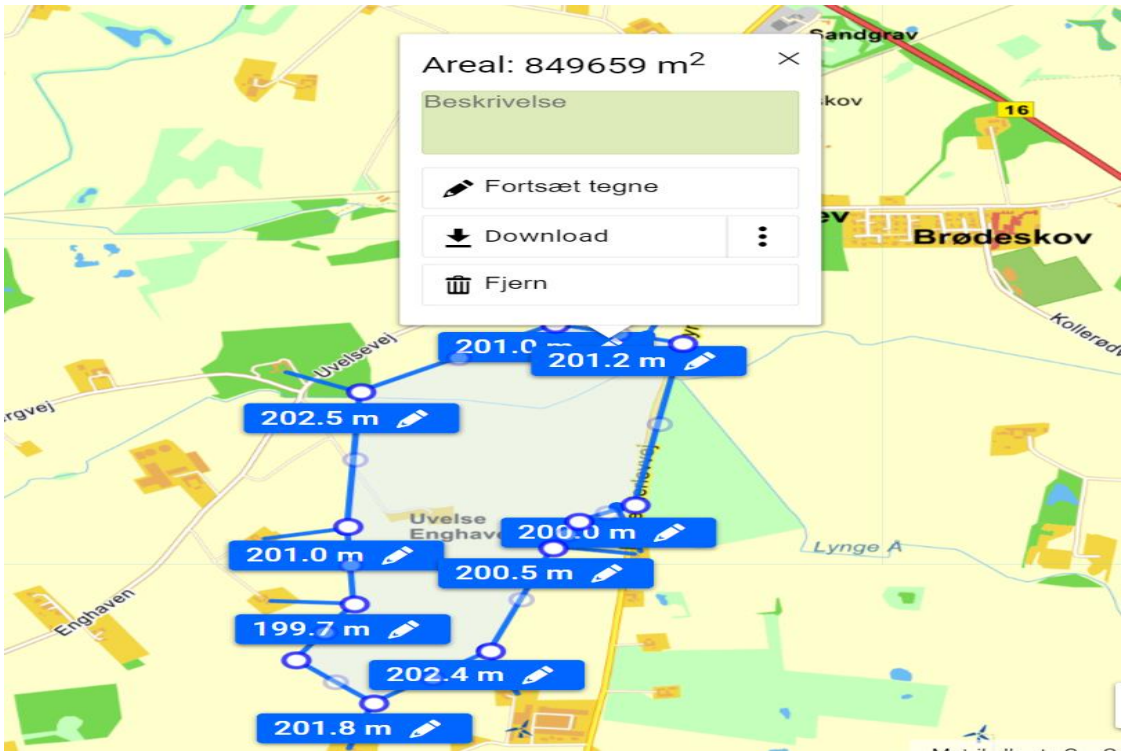

Billede 8 Syd for Nørre Herlev

8) Syd for Harløse	
Størrelse på muligt projektområde	846479 m2
Antal boliger indenfor 200 meter	Der er usikkerheder forbundet med antallet. Der er formentlig mellem 1-5 boliger (herunder 7-10 udenfor men tæt på 200 meter grænsen).
Jordtype	Konventionel landbrugsjord
Kort beskrivelse af området	Det er primært lodsejere, som ligger indenfor 200 meter grænsen. Der er ikke identificeret beskyttet natur. Placeringen op til skov gør at man visuelt afgrænser projektet til den side.

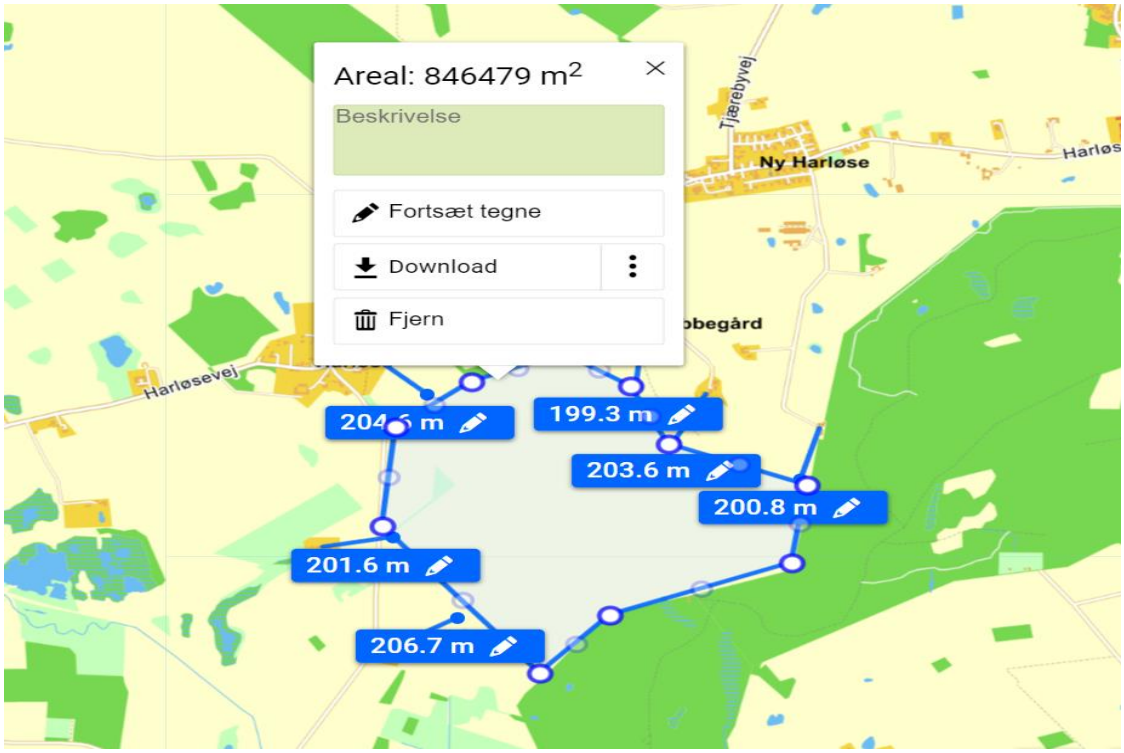

Billede 9 Syd for Harløse

9) Nordvest for Ny Harløse	
Størrelse på muligt projektområde	805177 m2
Antal boliger indenfor 200 meter	Ca. 4 boliger (og ca. 2 boliger lige udenfor 200 meter grænsen. Ny Harløse by vil ca. være 350-400 meter væk fra starten af projektområdet).
Jordtype	Vides ikke.
Kort beskrivelse af området	Der er ikke identificeret beskyttet natur i området. Nærheden til by er ikke ideel, men det er fortsat langt færre boliger som påvirkes direkte end ved den nuværende foreslåede placering, ligesom projektet skærmes af eksisterende skov på flere sider.

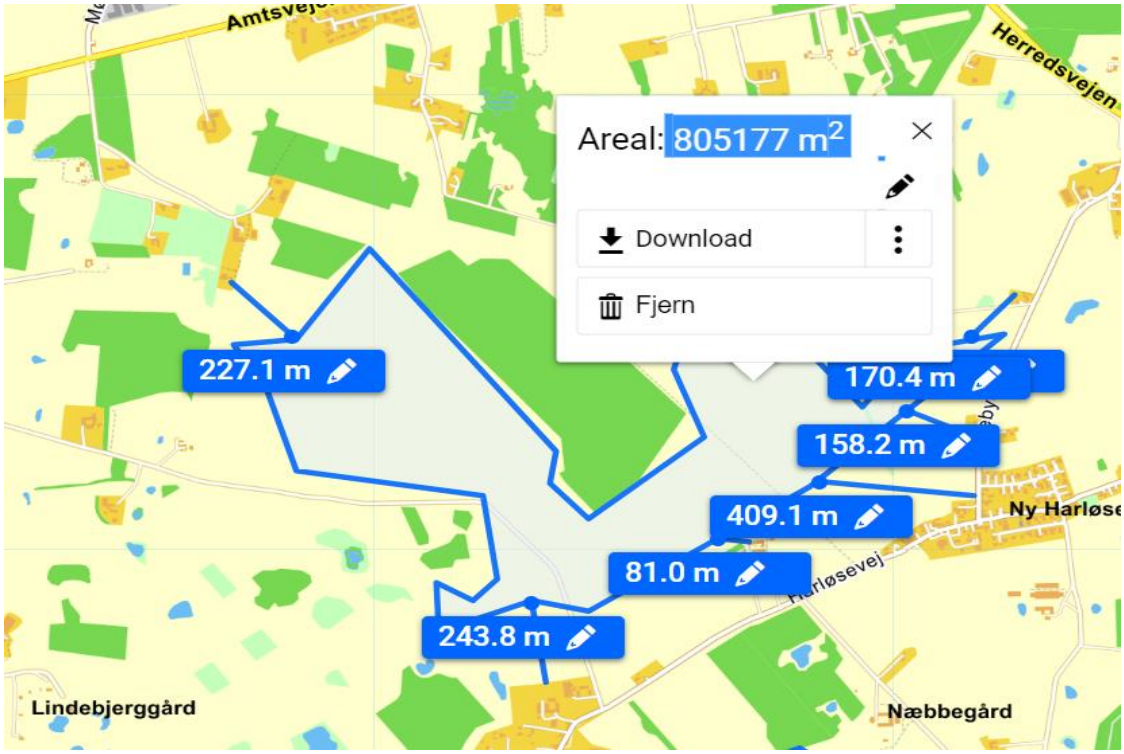

Billede 10 Nordvest for Ny Harløse

10) Syd for Lille Havelse	
Størrelse på muligt projektområde	814456 m2
Antal boliger indenfor 200 meter	1 bolig (Strølille er ca. 250 meter væk for projektområdet, som kan reduceres yderligere, da projektarealet er over det, som European Energy ønsker.
Jordtype	Vides ikke.
Kort beskrivelse af området	Der er ikke identificeret beskyttet natur. Området grænser op til Frederikssund Kommune.

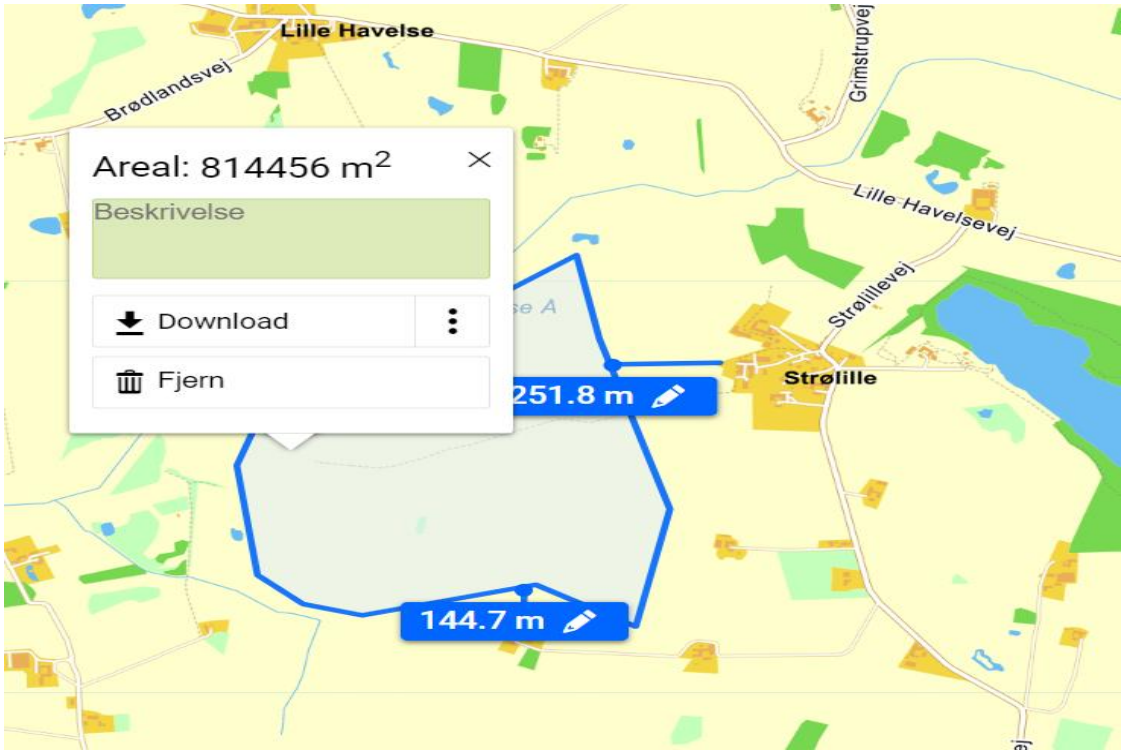

Billede 11 Syd for Lille Havelse

11) European Energys oplæg til den vestlige energipark mellem Gørløse og Borup	
Størrelse på muligt projektområde	Ca. 800000-840000 m2 (ikke muligt at genskabe European Energys ønskede projektområde præcist, hvorfor der tages forbehold herfor.
Antal boliger indenfor 200 meter	Ca. 20-21 ifølge European Energys egne kort. (ca. registeret mellem 20-25 på grænsen til de 200 meter. Dertil kommer Gørløse by)
Jordtype	Økologisk primært, en mindre del konventionelt
Kort beskrivelse af området	Foruden det store antal berørte boliger har området allerede 3 vindmøller, som for visse boliger i forvejen giver visuelle- samt støjgener. Derudover er der registreret ca. 9.500 m2 eng, en beskyttet å, ca. 6.000 m2 mose og søer. I øvrigt er der registreret økologiske forbindelser og potentielle økologiske forbindelser i området. Endvidere er der registreret et fortidsminde, som European Energy vil tage højde for, men som vil ligge omkranset af mellem 3-4 meter høje solceller. Området er kuperet, hvilket også har en påvirkning på, hvordan lydene bevæger sig. Der vil således skulle tages højde for mange ting, hvorfor projektområdet vil skulle indskrænkes betydeligt. I sidste ende vil det alligevel give så væsentlige gener for uforholdsmæssigt mange boliger, at det virker særdeles uhensigtsmæssigt at placere anlægget der.

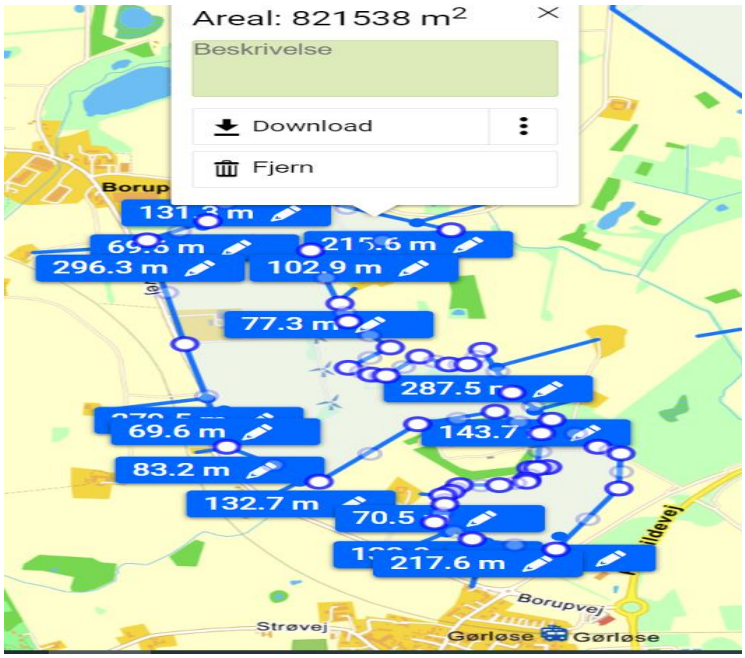

Billede 12 European Energys ønskede projektområde for den Vestlige Energipark ved Gørløse

Vi ser frem til at gå i yderligere dialog med forvaltningen og byrådet.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for Hillerød Lokalbeskyttelse, 30. januar 2023

Kontaktpunkt: Charlotte Sørensen, fmd.

Tlf. 25330329 - E-mail: kontakt@hillerodlokalbeskyttelse.dk